

FOAIA POPORULUI

CEA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

„Țineți cu poporul
Ca să nu rătăciți...”

Apare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet
Înscripționat în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 17-1943.

Organ al Asociației „Astra,”

Redactor responsabil: Nic. Nicoară-Dobârceanu

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A

Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

TARĂ PRIETENĂ

În săptămâna trecută primul ministru al Mării Britanii, d. Churchill, însoțit de d. Eden, ministrul de externe, au venit la Paris, pentru a sărbători eliberarea Franței. Cu câteva zile înainte de această vizită guvernele celor trei mari puteri aliate: Anglia, Statele Unite ale Americii și Uniunea Sovietică au recunoscut guvernul de Gaulle ca guvern provizoriu oficial al Franței și i-au dat acestei țări mari, crud încercată în acest războiu, un loc în consiliul marilor puteri. Franța a revenit, astfel, la situația dinaintea dezastrului de a-și putea spune cuvântul autorizat în noua așezare a Europei și a lumii de după război.

Noi, Românii, ne bucurăm din toată inima pentru aceasta reînviere a Franței ca factor internațional, fiind siguri, după pildele ce ne-a dat în trecut, că sora noastră mai mare ne va fi și acum de un foarte mare ajutor la conferința de pace. Noi ne răzăm în așteptarea unui viitor mai bun pentru România, pe dreptatea năzuințelor și a idealului nostru, și știm din istorie că Franța a fost mereu în fruntea țărilor cari au apărat drepturile omului ca și ale popoarelor mici. În special, toate biruințele neamului românesc, de vreo sută de ani încoace, au fost câștigate și cu ajutorul larg al Franței.

Acum, când marea republică se înșiră iar între puterile cari vor hotărî de viitoarea așezare a Europei, nu putem să nu ne gândim, cu inima îndurerată, la marea nenorocire prin care a trecut Franța, și să nu admirăm curajul și puterea cu care a trecut peste ceasul cel mai negru al istoriei sale.

Biruitoarea dela 1918 a trebuit să geamă patru ani nesfârșiți sub o ocupație grea și nemiloasă. E o taină, încă, cum s'a putut prăbuși în câteva săptămâni armata ei neînvinsă, dar nu mai este o taină curajul cu care a trecut prin anii morții, gata să sară la prima ocazie să se elibereze. Căci o mare parte din Franța, în frunte cu Parisul, a fost eliberată de francezi înarmați acasă. S'a arătat vrednică de viitorul ce iar i se deschide.

Ce dorește Rusia Sovietică

Void să statornicească bune legături de prietenie cu țările vecine, conducere Uniunii Sovietice, face cunoscut cercuri politice și diplomatice internaționale, că este hotărâta să ajute și să colaboreze la:

1. Legături de pace cu toate statele, fără alegere de felul lor de guvernare; 2. Conlucrare economică și politică, cu toate statele, pe temeiul egalității și neatrănării lor, arătată de

Ce cred toți bunii Români?

Deunăseamă nimeni nu poate face nici sili pe altul să creadă în toate cum crede el, căci altfel n'ar mai fi neînțelegeri și certe între oameni. Dar nu mai puțin adevărat este că un popor vrednic și conștiință gândește, simte și voește la fel, în toate lucrurile mari, cari privesc țara și neamul. Adică interesele superioare ale neamului sunt înțelese și voite, la fel, de toți fiii unui popor cuminte, cum este al nostru, în clipele hotărâtoare ale istoriei.

Care e credința și dorința de azi a tuturor românilor? Care este roata principală care trebuie să învârtă toate roțile organismului național?

Toți credem și voim, pentru zilele grele de azi, o frăție nesdruncinată între toți fiii neamului.

Toi voim un s'ar-it biruitor al răz-

boiului ce l-am purtat pentru liberarea Ardealului întreg.

Toți credem și voim încordarea tuturor puterilor neamului pentru a duce războiul la biruință.

Toți credem și simțim că azi nu-i timpul potrivit pentru neînțelegeri și certe între noi.

Toți știm, că avem încă destui dușmani cari s'ar bucura de învrăjbirile între noi.

Toți credem și voim ca neamul românesc, cu toate păturile sociale din care e alcătuit, să ajungă la o mai bună împărțire a dreptății, ca fiecare cetățean să se simtă acasă, în patria lui, în noua Românie mare.

Toți voim să fim un popor liber și o țară neatârnată, pacinică și fericită, după prăpădul adus de războiu.

INȚELEGERE

Înțelegerea la care s'a ajuns odată cu alcătuirea noului guvern, a umplut de mulțumire și de încredere pe toată lumea românească. Așa se cuvine, în orice vremuri, într-o țară între frați: neînțelegerile ce se pot ivi între conducătorii poporului să se planeze prin bunăvoință și pricepere. Să nu se ajungă la certe, la lupte păgubitoare, cari m'cină zadarnic țara unui popor, și țin pe loc munca cea folositoare. Cu atât mai de lipsă este această înțelegere în vremuri grele de tot, ca acele pe cari neamul nostru le străbate încă.

Câteva săptămâni se părea că suntem porniți spre împrăștiere. S'au finit mari adunări politice, s'au făcut demonstrații pe străzi, oamenii politici s'au luat la hartă. Dar mintea bună a românului și iubirea tuturor de țară i-au făcut să se înțeleagă și să pornească la lucru, așa cum se cuvine și cum așteaptă întreg poporul, cu puteri unite.

Sarcinile guvernelor, în zilele noastre, sunt neobicinuit de multe și de grele. Căci ele sunt născute din nevoile mari ale poporului întreg. E de lipsă acum ca toți cetățenii să-și vadă

cu hărnicie de lucru, în pace și ordine, ca guvernul să aibă liniște și vreme destulă să ale măsurile potrivite pentru ușurarea vieții, pentru sporirea producției, pentru înfrânarea speculei, pentru a afla și câștiga mijloace de transport, căci fără ele nu putem ieși la liman.

Toate păturile sociale trebuie să se gândească azi nu numai la interesele lor, la plată, la câștig, ci și la nevoile cele multe ale Statului și să-și dea sprijinul cu toată inima. Căci dacă interesele generale ale țării și neamului nu vor fi ajutate, nu e sigură nici bunăstarea fiecărui cetățean în parte.

Lumea dela sate și orașe nu va avea de suferit pe urma urcării salariilor

— Imbogățiți de războiu, obligați să pună umărul —

Preocuparea guvernului de a veni în ajutorul muncitorilor, pensionarilor și funcționarilor de toate categoriile, a produs — după cum era și firesc — o mare îngrijorare în rândurile unor contribuabili, cari se vedeau amenințați de o nouă urcare a impozitelor. Această îngrijorare a stăpânit, într-o bună măsură, și țărâna noastră, care, aproape întotdeauna, a fost cea dintâi lovită, atunci când Statul peșea la urcări de salarii. De aci, s'a născut și zicala că „Domnii încasează și țărâni, plătesc”.

Iată, însă, că, guvernul de azi a găsit mijlocul de a face o urcare de salarii pentru muncitori și funcționari, fără ca această urcare să apese cu ceva pe umerii țărânimii, s'au a mi-

Oștirea țărănilor...

Armata este înfățișarea vie și de toldeana a simțământului de apărarea neamului. Prin ea, în vremuri pașnice, ne ținem în stare de veghe puterile, pregătindu-le pentru toate înfruntările, iar în vremuri de primejdie, prin ea ne ridicăm vigoarea pentru zdrobirea forțelor dușmane ce ne pustiesc pământul și ne aduc vătămare neamului.

Cum e și natural, vârfosenia armatei o dau batalioanele pornite dela brazdă — țărâna cu palme crăpate de dogoarea muncii aspre.

Azi, ca și în toate vremurile, gloții țărâni alcătuiesc marea mulțime a luptătorilor.

Ca și sub Iancu și Mihai, când cu brusul de brânză și mălai în desaga calului, iar la oblâncul șeilor cu ghioage nestrunjite și baltage aprige, cădeau trăsnet aprins peste păgânele încălcări ale țării, și azi ca și atunci, orânduși în șiruri dese, cu icoana patriei întipărită în suflete, iar în priviri cu dogoritoarea dragoste de casă și de pământul căruia-i slujește rob, fac zid pe trupuri în fața încălcătorilor moșiei pangărite.

O singură pavăză au, re Dumnezeu, o singură credință, Patria. De atâtea ori am privit, pe front, trupurile traților dela brazdă, fulgerați de moartea armelor dușmane. Mai totdeauna am cetit pe chipurile lor acea seninătate mare care ție-o dă nemărginita liniște, liniștea din preajma lui Dumnezeu.

Matca energiilor noastre, țărâna, la cot cu conducătorii ei, reînvie fala virtuților semănate dealungul trecutului nostru furtunos.

E cel mai vădit semn al sănătății noastre, al tinereții noastre.

Ilie Manițiu

cilor contribuabili. Căci, cei cu răspundere își dau az seama, că orice urcare de impozit arage după sine majorarea prețurilor la diferitele produse, ceea ce ar fece ca majorările de salarii să nu fie cu nimic simțite.

După cât se spune, pentru acoperirea nevoilor bugetare ale Statului, împreunate cu mărirea salariilor, se va pune o mare obligație pentru așezii imbogățiți de războiu. Ca în fiecare războiu, și în timpul celui purtat de guvernul de dictatură, anumiți „norocoși”, au făcut afaceri nebănuite de mari, fie prin furnizări de materiale pentru armată, s'au prin bursa neagră a aurului, fie prin ascunderea de mărfuri, cu gândul de a le vinde la preț urcat.

DUMINECA, ÎN SAT LA NOI

Pe
urmele
Domnului

Impotriva răzbunării

In continuarea cuvântării de pe munte Mântuitorul ajunge să ne învețe ce trebuie să facem cu cel ce ne caută pricină de rău, sau chiar ne face rău. Domnul Isus spune:

„Auzit-ați că s'a zis celor de demult, adică în Legea veche: („ochiu pentru ochiu și dinte pentru dinte! Dar eu vă zic vouă: Să nu vă puneți împotriva răului, ci de te va lovi cineva peste fața obrazului cea dreaptă, tu întoarce-i lui și cealaltă. Și celui ce vrea să se judece cu tine și să-ți ia haina ta, lasă-i lui și cămașa. Și de te va sili cineva să mergi cu el o milă de loc, tu mergi cu el două“.

E ușor de văzut că Domnul vorbește aici în pilde pentru a fi înțelese de toată lumea. E asemenea ușor de priceput că Mântuitorul face aici aluzii la cel ce-ți caută cearta cu lumânarea. Căci după înțelesul pildelelor cel care te palmuește nu avea nici un drept, nici care se judecă cu tine să-ți ia haina, nici cel care te silește să mergi cu el o milă de cale. Sunt, anume oameni cari nu sunt sănătoși dacă nu caută ceartă. Pentru ceartă și sfadă, pentru a ajunge cu tine la proces, îți cer lucruri nedrepte sau chiar îți fac multe rele.

Să te porți și tu, creștin fiind, cum se porțea un astfel de om cu tine? Să-i răspunzi la fel, să-i cauți și tu cearta cu lumânarea, să te cerți sau să te otrăvești cu el? Să urmezi legea celor de demult: „ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte“?

Cu alte cuvinte: Să te răzbuni pe el?

In legea nouă, ne învață Mântuitorul, răzbanarea e oprită, și tot cel ce răspunde cu rău, celui ce-i face rău, păcătuiește.

Nici nu e de ajuns să nu te răzbuni: Celui ce te asuprește căutându-ți cearta, tu trebuie să-i răspunzi cu faptă bună, cu ajutorul pe care i-l dai. De pe o asemenea purtare se va cunoaște creștinul de păgân și de cel din legea veche.

Acesta e înțelesul cuvintelor Domnului din pildele cu cari ne învață aici, și pe cari nu trebuie să le înțelegem literă cu literă cum fac unii dușmani ai creștinismului, cari soun că învățătura asta a Domnului ar putea schimba lumea în nește nevolnici, în oameni cari se lasă călcați în picioare, fără să reacționeze.

Nu se înțelege literă de literă să întorci și obrazul stâng celui ce te-a palmuit pe cel drept. Căci nici însuși Mântuitorul n'a făcut așa când a fost palmuit de un slugă al arhierilor când a fost dus înaintea lui Caiafa. Domnul Isus nu și-a întors și cealalt obraz pentru a fi palmuit, ci l-a înfruntat pe slugă: „Pentru ce mă boți“?

Tot asemenea nimeni nu-i obligat ca celui ce-ți ia pe nedrept la judecată haină, să-i dai și cămașa; sau să mergi două mile cu cel ce te silește să mergi cu el una.

Toată vorbirea aceasta în pilde are un singur înțeles: să nu scoți ochiu pentru ochiu și dinte pentru dinte. Adică să nu te răzbuni, ci mai bine să întorci cu bine celui ce-ți face fie rău. Căci făcând așa stingi cu siguranță răzbanarea. Intr'alt loc al Evangheliei Mântuitorul spune că întorcând cu

CALENDARUL SĂPTĂMÂNII Luna Decembrie

Dum. XXV. d. Rus. Ev. Luca XIII. 18-27. Gl. 8. Sf. 3.

Luni	27 M. Iac. Persul
Marți	28 M. Șt. cel nou.
Mierc.	29 M. Paramon
Joi	30 † Ap. Andreiu
Vineri	1 Pr. Naum
Sâmb.	2 Pr. Avacum
Dum.	3 Pr. Sofronie

Dum. XXVI. d. Rus. Ev. Lu. XVII. 12-19. Gl. 1. Sf. 2.

Soarele

1 Dec. răs. 7 ore 31 m. Ap. 4 ore 7 m.
15 Dec. răsare 7 ore 45 m. Ap. 4 ore 37 m.

Mersul vremii

(După calendarul pe 140 ani)
1-4 ninge, 5-16 cald, senin și frig, 17 cu soare, 18 senin și vânt, 19-21 bine, 22-26 nor și cald, 27-28 bine, 29-30 ninge, 31 nor.

Cum va sărbători Astra ziua de 1 Decembrie

In ziua de 20 Noembrie a. c. a avut loc ședința comitetului Desp. jud. Sibiu al „Astreii“, sub prezidiul D-lui. Inspector general Silviu Teșosu, care salută îndeosebi prezența la ședință a D-lui. primar al Municipiului Sibiu, Dr. Sever Pop, căruia îi urează bun venit și îl roagă să dea tot concursul Desp. jud. Sibiu al „Astreii“.

D. Primar, Dr. Sever Pop, mulțumind d-lui președinte pentru cuvintele adresate îl asigură de tot concursul.

In continuare comitetul ia la cunoștință darea de seamă a Despărțământului central pe anul 1943-44.

Se decide ca zilei de 1 Decembrie, să i se dea importanța cuvenită. In această zi, înainte de masă, se vor

săvârși parastase în bisericile ort. și greco-catolice, pentru eroii căzuți pentru desrobirea Ardealului, iar după masă se va aranja un festival la Teatrul Orăenesc.

Înainte de a se începe propaganda culturală în județul Sibiu, i se vor prezenta comitetului referate în legătură cu situația sanitară din partea d-lor: Dr. Liviu Ionașiu și Dr. Oct. Oprescu în legătură cu situația economică din partea d-lor: Nicolae Martin și Iulian Dumitru, iar în ce privește situația spirituală din partea d-lor: Mihail Nănu și Ioan Isaciu.

In legătură cu prezentarea referatelor, vor fi invitate și personalități de specialitate, la ședințele comitetului

bine răul ce ți-l face altul „arinză cărbun arinzi pe capul lui“. Adică îl trezești la conștiință răului ce ți-a făcut, și-l faci să se căiască. Lucrând așa nu numai tu nu vezi în păcatul răzbanării, dar îl porți îndrepta și pe deapropoalele tău, lucru la care în creștinism suntem cu toții obligați.

Răzbanarea cuprinsă în vorbela: „ochi pentru ochi și dinte pentru dinte“ în creștinism e pierdută de marte. Căci dacă cel ce ți-a scos ochiul tău a săvârșit o crimă, și tu faci una la fel dăci-i scoți ochiul lui. Răzbanarea nu înseamnă a-ți face dreptate, cum cred mulți, ci a te ținea într-o încordare păcătoasă pețit a siva și un rău făcut de deapropoalele teu. Judecata și facerea dreptății să o lăsăm în seama lui Dumnezeu. El este judecătorul tuturor.

Câte nevrozări izvorăsc din răzbanări, știm cu toți! Mai totdeauna mai mari și mai multe decât răul pe care ni l-a făcut cineva nouă.

Părintele Ion

PENTRU CEASURILE DE ODIHNA

FOIȘOARĂ

Mintea Țiganului

Un Tigan, ursar, vrea să-și vândă ursul unui alt Tigan, tot ursar ca el și vrând Țiganii să le fie vânzarea trainică și cu temei, să duseră la un avocat dintr'un orașel din apropiere, unde era și judecătoria de cerc, ca să le facă contractul.

Dupăce să tocmiră Țiganii cu avocatul, acesta s'apucă să-l scrie actul pe hârtie cu timbru, cum cere legea și scrie... și scrie... A scris, mă rog, o coală întreagă pe toate fețele, și dupăce au isprăvit de scris, încu pu să cetească contractul Țiganilor cari as ultau cu gura căscată și lnu pricepeau nimic.

— Ei, acum — le zise avocatul — hai la judecătoria să-l întărim.

Vanzătorul, pe care îl chema Enciu, dupăce să scărpină nițel după ureche, zise avocatului:

— Bine, Măria a, să mergem și la judecată; da mancate-aș, câte mi-ai cefit, bune or fi; dar mă rog dumni-tale, să nu-ți fie cu supărare, ia scrie și ce ți-o spune eu.

Advocatul, zâmbind, ca să-i facă pe plac Țiganului, scrie, după cum îi dicta Țiganul, următorul contract de vânzare:

„Eu Enciu, vând pe ursul meu Ghenciu lu jupân Penciu.

„L-a văzut, l-a plăcut, l-a cântat, l-a jucat, bani a dat și l-a luat.

„Picătura și iscălitura, că eu nu știu carte.“

Bălat model

Un părinte să plânga, de băiatul

lui, că e un stricat. La un moment dat, întrebă pe cel cu care vorbea.

— D-ta ai băiat?

— Da.

— E de treabă?

— Foarte de treabă.

— Nu bea? nu joacă cărți?

— Nici de cum!

— Ești fericit. Ai un băiat bun. Și de câți ani e?

— De trei luni.

Bine și nu prea...

La un târg se întâlnesc doi prieteni,

STRIGĂTURI DE JOC

I

Harnică e mândra mea:

Lunea caerul ficea,
Marța 'n furcă și-l punea,
Miercurea fusul prindea,
Joia 'n târg ea să ducea,
Vinerea 'napoi venea
Sâmbăta să odihnea,
Dumineca își petrecea,
Caerul 'n furcă era...

II

Merge mândra la fâatândă,
Cu cămașa soacrei 'n mândă
Și-o muie odată 'n baltă
Și o sărie peste poartă

Și strigă că e spălată:

De surată ce era
Hârăia căni la ea...

III

Haideți feciori la iubit,
Căci fetile s'or lenit;
Perechea de fet mari
E numai cu doi crișari;
Perechea de copilișă
E numai cu trei miușă...

Strigate de premilitarul
Revitea Lascu,
com. Livadia-de-câmpie
jud. Hunedoara

cari nu se văzuseră de mult.

— Bună ziua, frate, zice unul, ce mai faci, cum te mai afli?

— Bine și nu prea, răspune celalalt, că de când nu ne-am mai întâlnit, m'am însurat.

— Asta e bine, măi!

— Bine și nu prea, că am luat o mută.

— Asta e rău.

— Rău și nu prea, că m'ata mi-a adus o sută de oi.

— Asta e bine, măi!

— Bine și nu prea, că oile au perit de călbează.

— Asta e rău.

— Rău și nu prea, că din săul lor mi-am umplut casa cu lumini.

— Asta iarăși e bine.

— Bine și nu prea, că m'ata mi-a aprins casa cu luminile.

— Asta e rău, măi.

— Rău și nu prea, că a ars și m'ata în casă...

Păcală logodit

Să logodise și Păcală cu o fată. Logodni ca îl întreabă.

— Sforăi (horcăi) când dormi?

— Nu dragă.

— Ești sigur?

— De tot sigur. Am stat destept o noapte întreagă și nu m'am auzit sforăind.

— Dela o săptămână la alta —

MINUNAȚII

• **Vindecare minunată** s'a petrecut cu un copil de patru ani dintr'un oraș german. Copilul era olog de amândouă picioarele. Era foarte credincios și se ruga mult, învățat de părinți, să se vindece. Nici un leac nu i s'a găsit. Într'o dimineață copilul a povestit părinților că i s'a arătat în vis Mântuitorul și i-a spus că în aceeași zi, seara la ceasurile nouă, se va vindeca. B-tând ceasurile nouă, copilul a rugat pe părinți să-i ajute să se scoale din pat, și de-atunci e deplin sănătos.

• **Frigurile** sunt o boală pe care o capeți din înțepăturile unor țânțari. Sunt diferite feluri de friguri, unele mai rele, altele mai ușoare. Boala frigurilor se vindecă cu chinină, dar nu tot soiul de friguri. Se spune că frigurile sunt boala cea mai lătită din lume. Câtă vreme nu vor fi distruși țânțarii cei răi, cari dau boala, oamenii nu vor scăpa de friguri.

• **Sunt multe taine** ale firii pe cari omul nu le poate încă explica. În Spania trăiește un copil de șapte ani, care vede prin perete, prin cutii de metal, prin lemn. Orice lucru ai ascunde într'o cutie sau într'un vas închis el îl vede numai decât.

• **Un călător** și om de știință englez a descoperit în pădurile necălcate încă de picior omenesc din America de sud, un arbore care dacă i se sgarie coaja dă un suc așa de dulce ca zahărul, și altul din coaja căruia dacă e gărită curge un ulei gras care seamănă la gust cu untura de porc. Oamenii cari trăiesc prin acele păduri (indienii) își îndulcesc mâncările cu zeama celui dintâi și le „dreg” cu uleiul celui de al doilea. Buni ar fi ast el de arbori azi și în Europa, unde sunt țări cari de patru ani nu mai au nici zahăr nici unsoare!

• **Să fie adevărat?** Se scrie la ziare că un agronom ar fi aflat o metodă de a pregăti grâul de sămânță în așa fel, că în 6 săptămâni dela rasăre ajunge la secere. A semănat la 1 Mai și la 14 Iunie a secerat. Parcă nu-i de crezut, deși prin știință multe poate face omul.

• **O singură țară** e pe tot rotogolul pământului în care locuitorii nu-ș fumători de tutun. Este țara Tibetului, așezată în Asia, la nordul Indiilor și sud-vestul Chinei. Tibetanii s'au împotrivit tuturor ademenirilor de a duce tutunul și la ei, spunând că fumatul ar aduce mari nenorociri asupra țării. N'au folosit la nimic nici la socotelile ce li le-au făcut englezii și rușii, arătându-le ce venite mari ar avea țara din monopolul tutunului. Cuminte popor cel tibetan!

• **Prin știință** oamenii descoperă tot mai multe taine și legi ale naturii. Se știe că încă de mult sunt parafulgere împotriva trăznetului. Vedem cu toții sburând avioanele și ascultăm la radio vești cari într'o minută ne vin din toată lumea. Telegraful, telefonul, lumina electrică, mânărea mașinilor cu electrică, ori cu benzina, fotografia și nenumărate lucruri necunoscute înainte cu o sută de ani, azi bunuri comune omenirii. Dea eea nu ne vom mira dacă azi niște ingineri americani cercetează cum ar putea a țuce sau imprăștia norii prin electricitate.

• **Piersecile** ajută la însănătoșirea stomacului, și mistue mai ușor și mai bine dacă mâncăm regulat mere, mai ales fierte.

ȘTIRI DIN ȚARĂ ȘI DE PRETUTINDENEA

Suspendarea ziarului „Curierul” din București

Ziarul „Curierul” din Capitală, de sub conducerea d-lui prof. Augustin Popa, a fost suspendat pe timp de 7 zile. Suspendarea a început cu data de Marți 21 Noembrie a. c.

Starea sănătății lui Hitler

După cum anunță unele știri sosite din Germania, Hitler ar fi suferit, în ultima vreme, o operație la gât, de pe urma căreia și-a pierdut graiul. Se spune că Hitler ar fi fost operat de cel mai iscusit medic din Viena. — Vorba aceea: „Operația a reușit și bolnavul s'a topit”.

Sășii din Ardeal cu jalba în protap

D. Ghiță Pop, ministrul cultelor a primit în audiență, zilele trecute pe reprezentantul sașilor democrați din Ardeal, d. Hans Otto Roth.

După cât se spune reprezentantul sașilor ar fi înfățișat d-lui ministru Ghiță Pop situația grea în care se află biserica evanghelică din Transilvania.

Iar au început sașii să-și poarte jalbele în protap pela cele ministere.

Indeșartare dia slujbă a preoților sași din Ardeal

D. Gh. Pop, ministrul cultelor și artelor, a dat următoarea decizie:

Se îndepărtează din serviciu, pe data de 1 Septembrie 1944, următorii preoți evanghelicoluterani din cuprinsul Eparhiei evanghelice C. A. din Sibiu, care și-au părăsit posturile, înrolându-se în formațiuni militare hitleriste din Germania:

1. Schuleri Karlheinz, dela parohia Roșia, jud. Sibiu; 2. Leboutoe Ekkehard, dela parohia Gușterița Sibiu; 3. Reiser Herwart dela parohia Nocrich, jud. Sibiu; 4. Ugar Herman dela parohia Feldoara, jud. Brașov; 5. Binder Ludwig dela parohia Dârlos, jud. Tr.-Mare; 6. Seivert Daniel, dela parohia Nemșa, jud. Tr.-Mare; 7. Fefer Hans, dela parohia Seleușul Mic-Tr.-Mică; 8. Hillner Konrad dela parohia Lăslăul Mic-Tr.-Mică; 9. Schneider Otto, dela parohia Ungă, jud. Tr.-Mare; 10. Grasser Rolf, dela parohia Criș, jud. Tr.-Mare; 11. Wagner Ernst, dela parohia Agârbiciu, jud. Tr.-Mare; 12. Zank Simon, dela parohia Sorostin, jud. Tr.-Mică; 13. Kaunert Johann dela parohia Ciucșor, jud. Făgăraș; 14. Georg Wilhelma dela parohia Fișer, jud. Tr.-Mare; 15. Schmidt Ernst dela parohia Beșa, jud. Tr.-Mare; 16. Monyer Michael, dela parohia Merchasa, jud. Tr.-Mare; 17. Ackner Hans, dela parohia Sibiu, jud. Sibiu; 17. Gross Johann dela parohia Tâlmăciu, jud. Sibiu; 19. Markel Georg, dela parohia Ungurei, jud. Sibiu; 20. Schneider Hei-

neich, dela parohia Mălăncrav-Tr.-Mare; 21. Hoffman Helmut, dela parohia Tigmandru, jud. Tr.-Mică; 22. Meedt Johann, dela parohia Herdorf, jud. Tr.-Mare; 23. Albrich Johann, dela parohia Daneș, jud. Tr.-Mare; 24. Schapper Johann, dela parohia Mondraș, jud. Tr.-Mare.

Sășii dia Ardeal și-au pierdut drepturile cetățeniei

Monitorul Oficial cu data de Marți 21 Noembrie a. c., publică decretul-lege privitor la cetățenii români de origine etnică germană, cuprinzând 16 articole.

Primul articol se referă la pierderea cetățeniei române de către toți cei înrolați în S. S. și în alte formațiuni civile, militare și paramilitare ale statului german. Sunt considerați ca fiind de origine etnică germană toți cei înscrși în grupul etnic.

Mai pierd cetățenia română aceia care după 30 August 1940, au organizat s'au condus grupul etnic german din România, precum și aceia care au depus jărământ de credință statului german, s'au lui Hitler personal. În această ultimă categorie intră multe mii de Sași din Sibiu.

Deasemenea toți aceia care au plecat cu armata germană după 23 August 1944 și aceia care s'au expatriat plecând în Germania între 1 Decembrie 1940 și 23 August 1944.

Cât ne costă fumatul?

În urma sporirilor de prețuri din ultimul an, țigările au ajuns un articol de lux pentru marea masă a populației. Din 1941 și până astăzi, țigările s'au scumpit cu 433—700 la sută.

Mai cu seamă țigările de calitate inferioară, consumate de marea masă a populației, au fost scumpe într'o măsură mult mai însemnată decât țigările de calitate superioară.

„Plugarele”, de pildă, au fost scumpe din 1941 și până astăzi cu 700 la sută, iar „Naționalele” cu 566 la sută în vreme ce „Bucureștii”, „Virginia”, sau „Golf” s'au scumpit cu numai 466 la sută.

Scumpirea produselor C. A. M. apare însă în adevărata ei lumină dacă este raportată la prețurile altor produse și la salarii.

Nouile salarii ale funcț. particulari

La Ministerul Economiei Naționale s'a întocmit un tablou cu nouile salarii ale funcționarilor particulari. Salariile sunt calculate în raport cu

Se exclud din armata română și din funcțiile publice românești toți cei ce se încadrează în categoriile de mai sus.

Toate înstrăinările de bunuri efectuate până la 23 August sunt declarate nule de drept, ele trecând în proprietatea statului.

I-a tăiat gâtul soției

Cetățeanul Dumitru Rudencu, din Constanța, ispitit de Satana a săvârșit o faptă necugetată, care i-a dus soția pe pragul mormântului, iar pe el la închisoare. Bănuindu-și soția, a pus în gând să o ucidă. Astfel, pe când dormeau în aceeași cameră, C. Rudenco, s'a sculat și cu ajutorul unui băci, a tăiat beregata soției, care în stare gravă a fost transportată la spital.

La 16 ani a ajuns șef de bandă

La Constanța autoritățile polițienești — după mai multe săptămâni de dibuire — au reușit să pună mâna pe copilul Roșu Costică, care, deși numai în etate de 16 ani, a ajuns totuși să conducă o temută bandă de spargători.

Inhățat, el a mărturisit că încă dela 14 ani, s'a apucat de îndeletnicirea furtului și a spargerilor. Iată unde poate duce lipsa de creștere și supraveghere într'o familie.

Într'adevăr, dacă se ține seama de faptul că prețul grâului este astăzi de 26 lei kg. față de 11,70 lei kg. în 1941, rezultă că un țaran care fumează 20 „Plugare” pe zi trebuie să dea astăzi 92 kg. grâu lunar pentru fumat, de unde în 1941 nu dădea decât 25 kg. grâu.

Nu mai puțin grea este situația salariaților publici. Ținând seama de faptul că un muncitor care în 1941 primea un salariu lunar de 6300 lei are astăzi 19.370 lei pe lună și considerând că el fumează 20 țigări „Naționale” pe zi, fumatul absoarbe 300 lei pe lună sau 15.5 la sută din salariu, de unde în 1941 el nu absorbea decât 7,1 la sută din salariu.

Cine știe ceva de Maria Faloba refugiată din Maramureș, să anunțe pe d. Nic. I. Recean, com. Vaida Recea Nr 80 j. Făgăraș.

Vremea îmbunătățindu-se -- avem nădejde de o recoltă mulțumitoare

Timpul din a doua jumătate a lunii Noembrie, s'a îmbunătățit, în mod simțitor. Această împrejurare norocoasă a dat puțină țărânilor noștri să-și sporească râvna de muncă.

După rapoartele ce au sosit la Ministerul Agriculturii, se reține, că în toate provinciile țării, însămănțărilor de toamnă se fac de zor. Pe unele locuri,

agricultorii fac din noapte zi și răspund la apelul țării, de a asigura roada anului viitor.

În același timp, se anunță, că aproape întregă recolta a fost strânsă de pe câmp, așa încât rămâne numai ca guvernul să se îngrijească de adărrarea ei și de buna valorificare a muncii țărănimei.

cele din 1940. Astfel cei cari au primit:

3.200 lei primesc	31.600 lei
3.600 lei primesc	35.500 lei
4.000 lei primesc	38.420 lei
6.000 lei primesc	57.800 lei
10.000 lei primesc	91.600 lei
14.000 lei primesc	121.400 lei
18.000 lei primesc	147.200 lei
20.000 lei primesc	158.000 lei
22.000 lei primesc	169.000 lei
26.000 lei primesc	160.000 lei
30.000 lei primesc	200.000 lei
34.000 lei primesc	210.000 lei
38.000 lei primesc	216.000 lei

Salariul care nu mai primește nici o majorare este 42.000 lei. Cel ce a avut acest salariu în anul 1940, va primi tot atât ca și cel care a avut salariul de 41.600 lei, adică 217.800 lei.

INFORMAȚIUNI ULTIMELE ȘTIRI

ABONAMENTE:

Pe un an — — — — Lei 500.— Instituții și autorități Lei 2.500.—
Pe o jumătate de an — „ 250.— Abonament de sprijin „ 6.000.—
Pentru negustori și com., „ 700.— PREȚUL UNUI NUMĂR „ 7.—

● **Majorarea abonamentului**
Încăririle simțitoare care s'au produs, în ultima vreme, la prețul hârtiei, tiparului și a mâinii de lucru întrebunțată la expedierea foii, etc. — a silit conducerea „FOII POPORULUI“ să mărească abonamentul anual cu încă 300 de lei. Deci dela 1 Ianuarie 1945 abonamentul pentru „Foaia Poporului“ va fi de 800 lei, iar un exemplar se va vinde cu 10 Lei, în loc de 7 Lei — cu cât se vindea până aci. Nu ne îndoiim că cetitorii și prietenii noștri vor înțelege că această majorare de abonament a fost provocată de împrejurări cu totul streine de voința noastră și că nu o facem aceasta dintr'o poftă de câștig, ci numai ca să putem să asigurăm o apariție regulată și un serviciu cât mai conștiincios față de cetitorii și cauza în slujba căreia stăm. Pe de altă parte ne vom sili ca să răsplătim înțelegerea abonaților, printr'o și mai devotată muncă în alcătuirea unui material cât mai potrivit nevoilor poporului căreia ne adresăm și îi slujim de peste 80 de ani.

● **Pentru înfrângerea speculei.** În dorința de a pune capăt speculei, care în ultima vreme a depășit orice limită, guvernul a hotărât să se alcătuiască în fiecare localitate și mai ales în centrele mari, așa numite comitete cetățenești. Din aceste comitete pot face parte reprezentanții diferitelor organizații profesionale. E o măsură binevenită și nu ne îndoiim că ce puțin de data aceasta, ea va da rezultatele așteptate de lumea nevoiașă, cu puna subțire.

● **Aiutorarea pensioanelor publice** urmează să se facă pe cale de lege — așa a declarat d. dr. Emil Ghilezan, subsecretar de Stat la Ministerul de Finanțe, unei delegații de pensionari care s'a prezentat d-sale în cursul săptămânii trecute. Ajutorarea se va face prin acordarea unui spor de scumpete și prin îngăduința ca și pensionarii să se poată aproviziona cu cele necesare dela oficiile de aprovizionare ale funcționarilor publici.

● **Unde se află guvernul german** Unele știri care s'au răspândit în săptămâna aceasta lasă să se înțeleagă că guvernul german, în frunte cu Hitler și cu Mareșalul Goering ar fi fugit cu niște avioane în Japonia, pentru a scăpa de furia poporului răsculat. În prezent soarta Germaniei este încredințată lui Himmler, fost șef al organizațiilor S. S. (poliția secretă). După alte știri, Himmler, ajungând mai mare și mai tare, a dat ordin să fie arestați peste 80.000 germani, cari sunt bănuși a nu sprijini continuarea războiului. Iată semne tot mai limpezite, că în Germania se potrec lucruri grave, cari vor grăbi sfârșitul războiului.

● **O alegere potrivită.** După demisia d-lui I. Christu, din postul de președinte al comisiei românești pentru aplicarea armistițiului, guvernul a încredințat cu conducerea acestui post de mare răspundere pe d. Savel Rădulescu, un element de valoare în diplomația românească, pe care a învâțat-o în anii cât a deținut funcția de subsecretar de Stat la Ministerul Afacerilor Străine, pe vremea neuitatului bărbat european Nicolae Titulescu. Guvernul a făcut o alegere potrivită și nădăjdum că d. Savel Rădulescu, se va achita pe deplin, de însărcinarea ce i s'a dat.

● **Pregătiri pentru alegerile comunale.** Convocând pe reprezentanții ziarelor, d. N. Penescu, ministrul de

Interne, le-a făcut cunoscut acestora că guvernul este hotărât să procedeze, fără întârziere la schimbarea tuturor prefectilor și primarilor, cari au funcționat sub regimul de dictatură. În acest scop, la Ministerul de Interne se fac pregătiri în vederea alegerilor comunale, alegeri cari vor urma de îndată ce lucrările pentru noua organizare a aparatului administrativ vor lua sfârșit.

● **Cele mai bune reparațiuni de ceasornice în cel mai scurt timp și garantate, se execută numai la firma IOAN PINTEA, Sibiu, str. Tribunei nr. 14, maestru premiat de Ministerul Muncii.**

● **Evreii vor să plece în Palestina.** D. Constantin Vișoianu, ministrul Afacerilor Străine al României, primind în audiență pe ziaristul Iosif Klarman, reprezentantul unei agenții telegrafice evreiești, i-a împărtășit acestuia punctul de vedere al României, cu privire la așa zisă problemă evreiască — asigurând că Statul Român, garantează evreilor drepturi egale, dacă în schimb ei vor deosebi credința și supunere față de legile și orânduirea noastră românească. Cu privire la pregătirile ce se fac în vederea alcătuirii în Palestina a unui stat al evreilor, d. ministrul Vișoianu, a declarat, că d-sa este hotărât să dea tot sprijinul evreilor, pentru a-și ușura plecarea din țară.

● **O medalie în cinstea d-lui Iuliu Maniu.** Un comitet, având în frunte pe dnii: general Negrel, doctor Horațiu Georgescu și comandor Coșoveanu a luat inițiativa baterii unei medalii comemorative, care să reamintească celor de azi și urmașilor lor, cele două mari și neuitate acte istorice de care d. Iuliu Maniu își leagă urmele: 1918 Întregirea României Mari și 1944 Redobândirea Libertății. Această medalie, care a fost turnată în monedirea Statului, a fost predată d-lui Iuliu Maniu la locușta sa din București, eveniment care a prilejuit o nouă manifestare de simpatie a tuturor bunilor români față de ilustrul fiu și luptător ardelean.

● **Obligații a restitui banii.** Ministerul Agriculturii și Domeniilor a aprobat ca unitățile (cooperative, magazine, etc.) cari au împărțit sulfatul de cupru (piatra de stropil) să reînapoieze viticultorilor, sumelele încasate peste prețul oficial stabilit de Ministerul Economiei Naționale, adică: 410 lei pentru sulfatul fabricat în 1944 și 280 lei — pentru cel din 1945. — Cei cari nu vor reînapoia sumele încasate în plus peste acest preț, vor fi pedepsiți.

● **Schimbarea rublelor** se mai poate face până la data de 30 Noiembrie a. c. Schimbul se face: o rublă la 100 lei; iar un leu al comandamentului sovietic, se va schimba cu 5 lei în banii noștri.

● **Spre o alianță franco-sovietică.** Cu prilejul întrevederilor cari au avut loc la Paris între reprezentanții Angliei și ai Franței, s'a pus în discuție și nevoia încheierii unei alianțe între Franța și Rusia Sovietică. Pentru ducerea la îndeplinire a acestui lucru, generalul De Gaulle, conducătorul Franței va face o vizită la Moscova, unde este așteptat de Mareșalul Stalin.

URMĂRIND RĂZBOIUL LUMII.

Situația politică și militară a săptămânii Ostașii români vor petrece o nouă iarnă în tranșee

Iarna bate la ușă... Războiul continuă. Departe vreun semn de pace. Dimpotrivă, taberile angajate în luptă se arată mai înverșunate ca oricând: Nemții — deși, Hitler s'ar afla pe dunga morții, — totuși nu vor să-și ia gândul dela continuarea, mai departe a războiului. Himmler a luat în mâinile sale frânele pe care le deținea Hitler. În Germania au fost mobilizați, pentru nevoile războiului, până și bătrânii, femeile, copiii și tot ce poate aduce vre'un folos scopului urmărit — dacă acesta mai poate fi atins... Cei cari sunt împotriva continuării războiului sunt arestați „pe capete“. Până acum au fost arestați peste 80.000 cetățeni germani.

Se desprinde, deci, că deși Hitler nu mai poate aduce niciun tolos Germaniei, totuși Germania nu se dă bătută. Până când va putea să o ducă așa „cu pieptul“, rămâne să vedem.

Ce fac Puterile Aliate

În tabăra aliaților — America, Anglia, Rusia Sovietică și Franța — se observă o serioasă pășire pentru o cât mai bună conlucrare, atât pe tărâm diplomatic cât și pe tărâm economic și militar. Frontul puterilor aliate s'a întărit printr'o mai simțită participare a Franței la lupta împotriva nimicirii Germaniei, Italiei și Japoniei. Cu alte cuvinte se lucrează de zor la întărirea forțelor democratice, împotriva forțelor dictatoriale. Cari vor ieși biruitoare din această luptă, se poate desprinde ușor, mai ales dacă vom ține seama de progresele simțitoare pe cari le-au realizat marile Puteri Aliate în ultimul an.

Cercul de foc și de fier se strânge tot mai mult în jurul Germaniei

După cele mai proaspete telegrame Germaniei sunt nevoiți a se retrage de pe toate fronturile de luptă. Armata a 9 a britanică înaintează spre regiunea Ruhr de pe frontul de Apus German. La miez-noapte de localitatea Metz, trupele americane au trecut prin mai multe puncte frontiera Germaniei dinspre apus. Pe de altă parte se anunță că vapoarele de războiu franceze au intrat și ele în luptă pe frontul din Mediterana, unde, cu ajutorul lor au fost bombardate întăriturile inamice din regiunea frontierei franco-italiene. Pierderile Germaniei, în soldați și ofițeri se anunță a fi dintre cele mai mari. Numai în bătăliile pentru eliberarea Franței, Belgiei și Olandei, nemții au pierdut peste un milion de soldați și ofițeri.

Aliații au pus în luptă o nouă armă

Ultimele știri de pe câmpurile de luptă anunță, că aliații au pus în funcțiune un nou soi de armă secretă. Este vorba de un avion american, care lasă din pântecile lui cele mai năprasnice lovituri de moarte, foc și scrum. Dar ceea ce înspăimântă mai mult pe inamic, este noua bombă sburătoare americană, pentru născocirea căreia și-au bătut mult capul, specialiștii Statelor Unite. Noua bombă sburătoare americană ar avea o lungime de 9 metri și o grosime de 6 metri, care străbate aerul cu o viteză de peste 1000 Km. pe oră. Despre această din urmă armă americană se spune că ea nu ar fi întrebunțată, decât numai în cazuri de nevoie, deoarece, acolo unde ea cade, face adevărate minuni. E și firesc să facă minuni, când o namilă

de mărime așa de colosală, străbate aerul cu o viteză de rândunică, pentru a cădea, apoi, cu o mare putere de explozie. Ne putem închipui câtă jale seamănă în jurul ei...

Cu gândul la ostașii noștri

In încrâncenata încercare dintre popoarele lumii, ostași diviziilor românești, luptă acum pe frontul din apus, ajutând armata sovietică să poată distruge inamicul. Fiii, frații și și părinții noștri luptă, azi, departe de meleagurile Patriei. Ei luptă cu nădejdea că jertfa lor va odrăsi România pe care o dorim. Datoria noastră este să le stăm într'ajutor, prin a răspunde, cu cea ce putem și avem, la apelurile ce ni se adresează de către cei ce poartă răspunderea ducerii la bună îndeplinire a angajamentelor luate prin condițiile de armistițiu.

Cu gândul la ostașii noștri, să le stăm într'ajutor, ca să ne putem cere apoi drepturile pe care ni le merităm!

Preocupările Guvernului față de administrarea bunurilor inamice

Odată cu înființarea Comisariatului pentru administrarea bunurilor inamicilor, se va lărgi și cadrul de aplicare al legii care privește averile inamice și se vor pune sub administrația Statului următoarele categorii de întreprinderi și averi:

a) Întreprinderile (societăți sau firme individuale), averi personale, (case, moșii, etc.) aparținând în întregime sau în majoritate supușilor Statelor inamice.

b) Întreprinderile, societăți sau firme individuale și averi personale aparținând celor cari în cei patru ani de dictatură au folosit activitatea lor în folosul originii etnice a Statelor inamice.

c) Averile criminalilor de războiu și ale celor cărora până la judecare li se vor pune averile sub sechestru.

Față de însemnătatea acțiunii pe care o va conduce Comisariatul, se pune problema nevoii de a avea la îndemână un corp de administratori corespunzători. În acest scop se va face o revizuire a administratorilor numiți până în prezent aceștia urmând să treacă prin ciurul unei examinări cât mai amănunțite.

MULȚUMIRI

aduse Prefectului și cetățenilor din garnizația Sibiu

Ofițerii și soldații Panduri aducem mulțumirile noastre D-lui Prefect și cetățenilor Jud. Sibiu, pentru cadoul făcut răniților din spitalul internatului liceului „Gh. Lazăr“. Inimile noastre sunt doritoare și mai mult de a merge din nou la front să lutăm la distrugerea dușmanului comun.

Reținem faptul că atât Prefectul cât și cetățenii acestui județ, deși nu sunt cu arma în mână în fața dușmanului, inimile și gândurile lor sunt îndreptate zi și noapte, la cei care alungă dușmanul și îl urmăresc până la distrugerea definitivă.

Slt. Popescu Ioan
D. V. T. V.

AGRICULTURA - ECONOMIE - GOSPODARIE

Pâinea cea de toate zilele

Ministerul Agriculturii a publicat de curând niște cifre nespuse de îngrijorătoare. Din 2 milioane și jumătate de hectare, care trebuiesc semănate cu grâu în țara noastră, n'au fost semănate, până la data publicării cifrelor, decât șasesute de mii de hectare. Deci nici a patra parte.

E ușor să înțelegem cu toții că însemnează aceasta rămânere în urmă cu sămânțatul: în anul viitor, dacă situația însămânțărilor nu se îmbunătățește, nu vom avea pâinea noastră cea de toate zilele. Ar fi să ajungem la suferințe mai mari și mai grele decât toate prin cari am trecut până acum și mai trecem încă, deși și acestea nu sunt suferințe obișnuite!

De doi ani am putea spune, că cu tot războiul, România, dacă nu a trăit din belșug, a trăit însă mai ușor ca oricare altă țară din Europa. Cauzele sunt două: am avut doi ani roditori și s'au semănat mari întinderi de pământ, și cu sămânțaturi de toamnă și de primăvară.

Cunoaștem cu toții cauzele cari, pe lângă vremea nu prea favorabilă muncilor câmpului, au întârziat în-

sămânțările de toamnă. Regiuni întinse din țara noastră au fost câmpuri de războiu. Dacă în Moldova războiul a încetat dela stârșitul lui August, în Ardeal, o parte din Banaf și regiunea Aradului, războiul a ținut chiar pe vremea aratului și semănatului grâului. Apoi alte piedeci mari, de toți cunoscute, s'au ivit, iar acum în unele părți ale țării e înghețat și a nins.

Situația hranei noastre în anul viitor e foarte gravă; ar putea ușor

să ne amenințe și foamea, dacă nu ne vom face luntre și punte și, până este încă vreme, nu vom face sămânțaturi de toamnă, oricât de grele ar fi împrejurările.

Să nu-și zică nimeni că nu e sigur de rodul muncii sale, și așa pentru ce să mai cheluească grâul puțin cu sămânțatul. De unde este poști lua și tot mai rămâne strictul necesar. Dar dacă nu vom lucra, e mare primejdia să nu avem nici pâinea cea de toate zilele.

Câteva sfaturi pentru păstrerea vinului

După ce ferberea mustului a încetat, mustul a început să se limpezească, drojdiile s'au așezat la fund, avem deja vinul nou.

Pentru ca vinul să rămână în bună stare, lucrările vierului n'au încetat aci; el cere și mai departe îngrijirea vierului.

De oarece pivnița în care are să stea vinul e lucrul de căpetenie pen-

tru păstrarea lui, să vedem cari ar fi cerințele aceleia.

Bună pentru ținerea vinului e pivnița care are temperatură potrivită; aceea atât iarna cât și vara să aibă 8—12° C. Dacă e mai rece, fierțul mustului întârzie, ceea ce nu e bine, deoarece știut este, că cu cât mustul fierbe mai curând, cu atât vinul va fi mai bun, iar dacă dela fierțul mustului au mai rămas părți de zahăr ce n'au trecut în spirit, a doua fierbere poate se amâna, unul ori doi ani.

Pivnița în care iarna e prea rece, vara prea cald, asemenea nu e bună; ea aduce vinului diferite boale: acela poate înflori sau se poate oțâți.

Pivnița să nu fie nici prea umedă, dar nici prea uscată.

Dacă e umedă, vasele de vin se putrezesc, dacă e prea uscată vinul scade în mod simțitor, evaporază.

Pe lângă acestea o condiție de însemnătate este, ca pivnița să fie curată și bine aerisită. Dacă aerul stricat e nesănătos pentru om și îi cauzează boale, tot așa se poate zice și despre aerul stricat din pivniță, care aduce vinului în aceeași măsură boale.

Verdețurile și alte lucruri casnice asemenea nu e bine să le păstrăm peste iarna în pivnița de vin, sau dacă totuși, în lipsa altui ioc potrivit, trebuie să le păstrăm aci, le vom pune la o depărtare oarecare dela buțile cu vin.

INFORMAȚII ECONOMICE

Îmbunătățirea salariilor

În săptămâna care s'a încheiat, guvernul a fost preocupat de problema punerii la punct a salariilor funcționarilor și lucrătorilor din întreprinderile particulare: cât și a salariilor funcționarilor Statului. N'au fost uitate nici pensionarii. Se anunță că salariile vor fi simțitor sporite. Rămâne însă să vedem dacă întreprinderile industriale vor putea face față plății salariilor noi și dacă Statul va putea să împace nevoile funcționarilor și pensionarilor săi prin noua mărire de salarii.

Plata impozitului statistic

Termenul pentru achitarea impozitului statistic de 1000 lei a fost prelungit până la data de 30 Noembrie a. c., — în loc de 31 Octombrie a. c., cum a fost anunțat.

Pentru întărirea muncilor agricole

Marele Stat Major al Armatei noastre ordonă, că pe viitor nu va mai putea fi ținut sub drapel niciun milițian din contigentele 1916-1919, indiferent de funcția pe care o îndeplinește în unitate. Această măsură este luată în scopul de a asigura satelor cât mai numeroase brațe de muncă trebuincioase la întărirea muncilor agricole, în vederea asigurării producției pentru anul viitor. Până la 30 Noembrie a. c., tot concentrării din contigentele de mai sus urmează să fie lăsați la vatră.

Credite pentru țărani

Conducătorii Băncii Naționale a României, studiază, în prezent, modalitățile prin care se va putea veni în ajutorul țărănimii și a negustorilor harnici. Se anunță că în viitor Banca Națională, prin mijlocirea institutelor sale va acorda credite cât mai largi pentru refacerea gospodăriilor și a inventarului agricol și pentru întărirea comerțului de tot soiul.

Criza de sare

Lipsa mijloacelor de transport — care, căruțe, camioane și vagoane — au provocat o simțită criză de sare. Se anunță, că, în unele părți, gospo-

dinele au ajuns să gătească așa „pe nesărate”. Aflându-ne într'un sezon când sarea este mai mult căutată și trebuincioasă, autoritățile ar trebui să păsească a lua grabnice măsuri pentru împlinirea acestei nevoi obștești.

Cartofi pentru populația nevoiașă

La București se observă o mare cerere a populației nevoiașă pentru cartofi. Pentru acoperirea acestei nevoi, autoritățile au organizat un serviciu special însărcinat cu cumpărarea a cât mai multe cantități de cartofi dela producătorii din țară. Anul acesta având o bună recoltă de cartofi, agricultorii și-o vor putea valorifica în condițiuni bune. Deci să grabim cu strângerea cartofilor de pe hotar, pentru a nu lăsa să se irosească un principal izvor de câștig.

Plantarea pomilor

La noi plantarea pomilor se face, de obicei, primăvara, — deși s'a dovedit îndeajuns, că cel mai potrivit timp pentru plantare este toamna târziu, în Noemvrie. Pomii plantați acum se prind mai sigur și dau mai bine încă în anul prim.

Cele mai de căpetenie reguli pentru plantarea pomilor sunt următoarele:

Groapa trebuie făcută destul de largă și adâncă, cel puțin de un metru lată și 80 cm. adâncă. În fiecare groapă să se pună numai pământ bun, strămutând, în altă parte, pământul scos din partea de cătră fundul gropii.

Groapa se umple cam $\frac{3}{4}$ parte cu pământ bun, apoi se pune pomul în mijloc și se așează printre rădăcini și peste ele pământ cât se poate mai bun și mai bine mărunțit. Se îndeasă apoi pământul deasupra rădăcinilor și se toarnă apă din destul. După

aceasta se umple groapa de tot cu pământ, așa că la suprafață să aibă o ridicătură, căreia i se dă formă de blid în jurul pomului. Pomul trebuie să stea drept, să nu fie mai afară sau mai înăuntru de cum a fost în locul cel vechiu; totuși e bine dacă el se așează mai adânc cu 3—4 cm. de cât a fost mai înainte.

Cerință de căpetenie este ca fiecare pom să fie plantat în loc bun, să fie bine udat și în anul prim să aibă umezeală neîntrerupt. În lunile de vară mai ales pomii trebuie udați din greu. Pomilor să li se pună câte un per ca sprijin contra vânturilor și ca să-i țină în poziție dreaptă. Toate rădăcinile vătămate să fie tăiate la vârf cu un cuțit ager.

Coroana se va curăți numai în primăvară.

Pentru pomii cari se vor planta la primăvară e bine să se facă gropile din toamnă.

Profesoara de gospodărie

Ana Victor Lazăr

Rețete pentru mâncări

Tăieței pentru supă: Punem o jumătate kgr. făină pe un cârpător curat, facem în mijlocul ei o gaură, batem cu furculița într'un blid trei ouă întregi și punem de fiecare ou câte o linguriță de apă, turnăm totul în mijlocul făinei și o amestecăm încet cu un cuțit până se face un aluat potrivit, nici prea vârtos, nici prea moale, îl frământăm pe cârpător până ce nu se mai lipește nici de mâini, nici de cârpător, facem din el cu sucitorul (facălețul) două turte mari, subțiri, le lăsăm să se svânte bine, tăiem fiecare pătură în patru părți, le punem unele peste altele, le facem sul și le tăiem foarte mărunț cu un cuțit ascuțit bine, îi împrăștiem pe cârpător să se usuce bine. În supă se pune pentru fiecare persoană câte o lingură de tăieței.

Tot așa se gătesc și tăieței, pe cari îi gătim cu brânză, sau cu nuci, numai cât turta o lăsăm mai groasă și tăieței îi tăiem mai lași. Sâmburii de nucă îi mărunțim.

FELURITE

■ **La durere de ficat și mațe e bună zeama de patlagele roșii (paradais).**

■ **Un sfat greu e cel dat de un doctor din Elveția, care îndeamnă pe bolnavi să răcă cât de mult, căci răsul ajută la însănătoșire.**

■ **În orașele mari sunt mulți copii părăsiți dela naștere sau de mici, sugaci, de mamele lor. Pentru a afla și îngriji astfel de copii în New-York, s'au luat de poliție doice cu plată ceri umblă pe străzile orașului cu niște cărucioare în care adună copiii lepădați de femei rele sau nenorocite.**

■ **Se spune că în unele regiuni de muni mari vulturii nu s'au obicinuit încă până azi cu aeroplanele, ci adeseori le atacă. Uneori cad ei zdrobiți la pământ, aliori aeroplanele, sau și ei și mașinile de zburat. Dar lucrul se va întâmpla tot mai rar, căci aeroplanele vor fi tot mai multe și vulturii se vor obicinui cu ele, sau le vor lua frica.**

■ **Mustul se limpezește bine dacă la o sută de litri punem în bute vreo 10—15 gutui tăiate în felii după ce au fost muiate în apă caldă. La trasul vinului scoatem gutuile, și vinul va fi foarte limpede și va avea și un gust și aromă plăcută.**

■ **Pentru păstrarea nucilor e bine să le punem în apă mai întâi. Cele bune, pâne, se cufundă îndată, cele seci plutesc pe deasupra, cele viermănoase se cufundă mai încet. Le vom pune spre păstrare numai pe cele dintâi.**

■ **Pepeni verzi și galbeni sunt buni contra bolilor de rinichi. Se poate face o cură cu ei, mâncând pepeni zilnic vreo 2 săptămâni.**

■ **Prunele fierte (uscate și fierte) ajută la gâlcile ce se fac la grumazi, și cari sunt de natură tuberculoasă.**

■ **Guturaiul trece în grabă dacă inspirăm aburi ce se ridică din apă fiartă în care am turnat o linguriță de praf de canfor (se află în farmacie).**

VENIȚI SUB STEAGUL „ASTREI”

Pentru soldații de pe front

Ministerul Apărării Naționale a făcut un călduros apel către întreaga populație a țării să vină în ajutor, acum în pragul iernii, cu rufărie și vestminte călduroase pentru soldații noștri de pe front.

Se știe că între condițiile de armistițiu, iscălit de România, este și aceea ca noi să dăm douăsprezece divizii cari să lupte alături de armatele aliate, anume de cele rusești, până la terminarea războiului. Așa, dar, deși întreg teritoriul Transilvaniei a fost eliberat și războiul se poartă azi între Tisa și Dunăre, să nu uităm că feciorii noștri intră într-o nouă iarnă pe câmpurile de luptă.

E lucru cunoscut din toate războaiele, că pe lângă muniție și armament, ele consumă repede și îmbrăcămintea ostașilor. În ploaie, în zăpadă, în tină și noroiu, vestmintele se strică repede. Se mai știe iar că în vreme de războiu multe materiale nu se mai pot aduce din străinătate, cum e burnbacul de-o pildă, și că țesăturile de tot felul se împușează foarte mult. Statul nostru, cu tot ce a rechiziționat și a blocat, tot nu poate să mai înzestreze pe soldați cu rufăria și vestmintele călduroase necesare.

Deaceia Ministerul Apărării Naționale roagă pe oricare cetățean care se poate lipsi de-o albitură sau o haină caldă, să le cinstească armatei de pe front.

„Astra”, care a îndemnat poporul la atâtea fapte frumoase și jertfe pentru neam, nu poate lipsi nici de data aceasta să nu îndemne, cu toată inima, la aducerea acestor daruri, cari pentru cei ce au, constituie chiar o datorie națională.

Sfințirea Troiței Eroilor din com. Veștem-Sibiu

Duminică 19. XI. 1944, s'a sfințit în comuna Veștem, Troița Eroilor căzuți la datorie pentru întregirea Neamului și apărarea Patriei.

Munca pentru ducerea la îndeplinire a acestei fapte, a fost depusă de d. Lt.-Col. Alex. Munteanu, fiu al comunei.

Se aflau de față la serbarea sfințirii troiței, numeroși țărani, intelectuali, ofițeri și trupă, în frunte cu d. Colonel Rusu, reprezentând pe d. General Comand. al Corp. IV. Arm.; d. prim pretor Pantelimon Bratu, reprezentând pe d. prețect; Părințele Onofrei, din partea Astrei, etc.

A vorbit d. Hășegan Ioan, dir. școlii primare, aducând mulțumiri, d-lui Col. Munteanu Alex., pentru gestul frumos de a aduce la reali-

* DESPĂRȚĂMINTELE NOASTRE LA LUCRU *

Cum activează „Astra” în Banat

— Spleculri din raportul Despărțământului Național —

La înființarea activității desfășurate de acest Despărțământ dela începutul anului 1943 și până în prezent, plecăm dela spusele Bătrânului cronicar Miron Costin „Nu sunt vremile sub căma omului, ci bietul om sub vreme”, pentru a face constatarea, că și noi suntem sub „vreme” și că activitatea noastră, din cauza împrejurărilor vitrege prin cari trecem, nu a putut fi desfășurată, poate, așa după cum am fi dorit. Suntem, totuși, mândri de activitatea noastră, considerând că membrii activi ai acestui Despărțământ, în bună parte și timp îndelungat, au fost și sunt concentrați, iar cei de-acasă, pe lângă activitatea din cadrul Despărțământului nostru, desfășoară o vie activitate și în alte vremuri.

Putem deci spune, că am făcut totuși un pas înainte, față de trecut, cu toate greutățile prin cari am trecut.

Grija pentru tineret...

În primul rând, în dorința de a da o bună îndrumare tineretului din localitate și a-l utiliza folositor, am încadrat toți tinerii elevi de curs secundar și studenți în acest Despărțământ mărind astfel capacitatea de activitate a Despărțământului și căutând a da o corectă educare a acestui tineret.

Manifestări corale, cu toate ocaziile, corul acestui Despărțământ dând și răspunsurile liturgice în biserica din localitate, iar la diferite ocazii de manifestare națională, trecând peste considerente de religie și cântând și în Biserica greco-catolică.

Conferințe...

Pentru clarificarea populației a-

supra anumitor chestiuni ce o interesa în cadrul acestui Despărțământ, s'au organizat o serie de conferințe și anume: la 24 Oct. 1943 d-l C. Stroia, vicepreședintele Despărțământului a vorbit despre noua legislație; tot d-sa a vorbit și la 14 Noemvrie 1942, tot despre noua legislație. La 7 Noemvrie 1943, a vorbit preot Șerb Teodor, iar la 28 Noemvrie 1943 preot Goia Aurel, despre importanța Sfatului de împăciuire. La 21 Noemvrie 1943, d-l dr. Tiriac Ștefan, a vorbit despre: Purificarea rasei și despre igiena satului și sateanului în general.

Serbări și șezători...

La 6 Ianuarie 1944, Despărțământul a organizat o serbare cu diferite puncte. Din programul desfășurat a făcut parte și drama „Năpasta”. Rezultatul acestei serbări atât din punct de vedere material, cât și moral a fost foarte frumos.

La 27 Februarie 1944, Despărțământul nostru a organizat o serbare națională, închinată Ardealului robit, cu care ocazie d. dr. Octavian Lupaș,

primarul orașului Arad, deplasându-se la noi, a ținut o documentată conferință asupra Românității județului Arad. După conferință s'a desfășurat un program național.

Rezultatul acestei serbări de asemeni a fost foarte frumos.

În vara acestui an, în cadrul Despărțământului nostru și sub directia supraveghere a noastră, tineretul de care am vorbit mai sus, în fiecare Sâmbătă după masa ține câte o șezătoare culturală. Începută exclusiv în cadrul Despărțământului aceasta activitate a tineretului a fost ulterior pe durata muncii de războiu, continuată în colaborare cu forurile conducătoare a muncii de războiu.

Situația materială

Materialicește: la 31 Dec. 1943, am avut încasări . . . 139.721— lei.

Cheltuieli . . . 55.634— lei.

Sold: . . . 84.087— lei.

De adăugat încă faptul că am complectat inventarul Despărțământului cu un dulap pentru bibliotecă și arhivă, precum și cu cărți la bibliotecă în valoare de circa 40.000 lei, precum și pentru distracția tineretului o masă de ping-pong.

Raportul Desp. „Astra” din Câmpia-Turzii

În slujba înviorării conștiinței naționale și pentru păstrarea tăriei sufletesti a poporului nostru, veghează alături de ceilalți factori și vechea instituție culturală a Transilvaniei — Asociațiunea Astra. Conștiința luptei pentru drepturile neamului, sporirea tuturor energiilor morale în marile storfări ale Patriei, răbdarea durerilor și suferințelor nedrepte asupra poporului — acestea sunt comandamentele pe cari le susține și menține cu osteneală neîncetată vatra de lumină a „Astrei”.

Înțelegând semnele vremurilor și chemarea conducerii Centrului pentru această muncă, Despărțământul nostru, în deosebi, a căutat să cultive ideile și sentimentele generatoare de putere în dreptatea și biruința finală a țării.

În acest fel munca în folosul binelui obștească s'a desfășurat pe mai multe planuri.

Propaganda Culturală în Câmpia-Turzii

Ca și în perioada precedentă, la inițiativa „Astrei” și Industriei Sâr-

mei, Extensiunea Universitară a Universității Cluj—Sibiu, ne-a onorat și acum printr'un bogat ciclu de conferințe. Reprezentanții autorizați ai Neamului, au difuzat în conștiință obștească, temeiurile dreptății și năzuințelor românești, precum și cunoștințe și fazele ale problemelor românești.

Școala țărănească de femei din Câmpia-Turzii între 7 Febr. și 6 Martie 1944

Inițiativa Școlii de gospodărie pentru femei, s'a putut continua pentru acest an numai la Câmpia-Turzii, unde a funcționat și practicat în condiții normale. S'au înscris la acest curs totai 50 tinere angajate la întreprinderea Industria Sârmei. Au frecventat regulat 31 eleve, la cursurile teoretice și practice, cu un total de 36 ore. Subvenția cursurilor s'a făcut din beneficiile Soc. Industria Sârmei. Închiderea cursurilor s'a făcut în ziua de 6 Martie 1944 cu patronajul preș. Astrei, ing. Ionei Floașiu.

Tineretul adult al satelor și orașelor noastre găsește în „Foia Poporului” nutreământul sănătos pentru cultivarea sufletului și a bunelor însușiri.

„Rostul conducerii „Astrei” a fost, totdeauna, de a adapta activitatea tradițională la trebuințele vremurilor noi, fără a jertfi ceva din prestigiul instituției și din scopurile, cari îi justificau existența.

În acelaș spirit am lucrat și noi și dacă nu am reușit să realizăm tot ce s'ar fi putut aștepta din partea unei instituții ca „Astra” noastră, vina o poartă mai ales împrejurările. Dacă, totuși, cu toată vitregia vremurilor, prestigiul și meritul „Astrei” nu a scăzut, ci putem păși pragul Unirii noi cu cea mai bogată zestre materială, cei mai mulți membri, cele mai multe cercuri culturale și cele mai multe realizări culturale, este o grăitoare dovadă a sporului de râvnă și de spirit de jertfă a colaboratorilor noștri în despărțăminte și cercuri culturale, cari nu cunosc și nu doresc altă răsplată pentru munca lor, decât bucuria de a-și cheltui surplusul lor de energii pentru propășirea țărânilor noastre dragi.

Din cuvântarea d-lui prof. IULIU MOLDOVAN, rostită cu ocazia deschiderii adunării generale a Asociațiunii „Astra”, din acest an.